

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2019. október 14.

FÖLDRAJZ

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Útmutató a javításhoz

Ha egy feladatnak olyan helyes megoldása is van, amely a javítási-értékelési útmutatóban nem szerepel, akkor azt a javító fogadja el! Így járjon el a szinonim kifejezések esetében is (például: Koreai Köztársaság – Dél-Korea; rétegvulkán – sztratovulkán)!

Azoknál a feladatoknál, ahol a lehetséges helyes válaszok számánál a vizsgázó több megoldást ad meg, felesleges elemenként 1 pontot kell levonni, de az adott (rész)feladatra 0 pontnál kevesebb nem adható.

A helyesírási hibát tartalmazó, de egyértelműen értékelhető földrajzi nevek (topográfiai fogalmak) esetén jelölje a hibát, de ezért pontot ne vonjon le.

1. rész

1. FELADAT

a)

1. Skót iparvidék
2. Írország
3. Pennine
4. Birmingham
5. Északi-tenger
6. Temze
7. La Manche

Minden helyes válasz 1 pont.

Megjegyzés: a 7. feladatnál a Doveri-szoros megoldás is elfogadható.

7 pont

b) Anglia

1 pont

1 pont

Összesen 8 pont

2. FELADAT

1. Brazília
2. Atlanti-óceán
3. Dél-afrikai Köztársaság
4. Madagaszkár
5. Antarktika / Antarktisz
6. Indiai-óceán
7. Új-Zéland
8. Csendes-óceán

Minden helyes válasz 1 pont.

Összesen 8 pont

3. FELADAT

1. Fertő
2. Tisza-tó
3. Fehér-tó
4. Kis-Balaton
5. Velencei-tó
6. Zala
7. Sió
8. Maros

Minden helyes válasz 1 pont.

Levezeti a fölösleges vizet magas vízállás esetén / segítségével szabályozható a Balaton vízszintje.

1 pont

Megjegyzés: másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.

Összesen 9 pont

2. rész

1. FELADAT

Jupiter: D, G

1+1 pont

Mars: A, I

1+1 pont

Vénusz: B, C

1+1 pont

Összesen 6 pont

2. FELADAT

a) 1:2500

1 pont

1 pont

b) A számítás elve: $25 \times 2500 = 62\,500 \text{ cm} = 625 \text{ m}$

1 pont

A kerítés hossza: $4 \times 625 \text{ m} = 2500 \text{ m}$

1 pont

2 pont

Összesen 3 pont

3. FELADAT

a) **A** szint jellemző folyamata: a csapadék innen mélyebbre mossza a vízben oldódó anyagokat / kilúgozás

1 pont

B szint jellemző folyamata: a felszíni rétegekből kioldott anyagok itt halmozódnak fel.

1 pont

Megjegyzés: másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.

C = alapkőzet / anyakőzet

1 pont

3 pont

b) A

1 pont

1 pont

c) Bekarikázva: mezőségi talaj

1 pont

1 pont

d) A zonális talaj a földrajzi övezetességhez (éghajlat, növényzet) igazodik,

azonális talaj a helyi tényezők hatására alakul ki / kialakulása független az övezetességtől

1+1 pont

Megjegyzés: másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.

2 pont

e) Fontos gazdasági erőforrás. / A mezőgazdasági termelés alapja. / Lepusztulásával csökken a mezőgazdaság termelékenysége. / Pusztulásával csökkenhet az élelmiszertermelés. / Lepusztulásával élőhelyek szűnnek meg. / Az életközösségek alapja.

Megjegyzés: bármelyik említése esetén jár a pont. Másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.

1 pont

1 pont

Összesen 8 pont

4. FELADAT

a) Bekarikázva: B

1 pont

1 pont

b)

1. A légköri réteg neve: troposféra

1 pont

Betűjele az ábrán: A

1 pont

2. Nem.

1 pont

Indoklás: mert az ózon magasabban / a sztratoszférában / 20-30 km magasan található a legnagyobb arányban (sűrűségben).

1 pont

3. Nem

1 pont

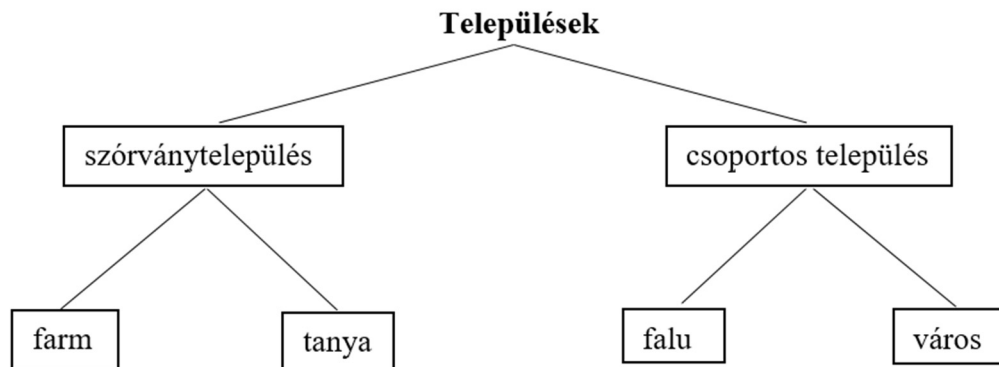
Indoklás: mert nincs már vízgőz abban a magasságban.

1 pont

6 pont

Összesen 7 pont**5. FELADAT**

1. I
2. H
3. I
4. I
5. H
6. H
7. I

*Minden helyes válasz 1 pont.***Összesen 7 pont****6. FELADAT***Minden jó helyre beírt fogalom 1 pont.***Összesen 6 pont**

7. FELADAT

a)

	A vallási központ, szent hely neve	A világvallás neve
1.	Róma / Vatikán	Keresztény(ség) / római katolikus
2.	Jeruzsálem	zsidó, keresztény, mohamedán / iszlám / muszlim / muzulmán
3.	Mekka	mohamedán / iszlám / muszlim / muzulmán

Minden helyes válasz 1 pont.

8 pont

b) Hindu(izmus)

1 pont

1 pont

Összesen 9 pont**8. FELADAT**

a) Bekarikázva: C

1 pont

1 pont

b) 2. szám

1 pont

Indoklás: mert kevesen dolgoznak a mezőgazdaságban / magas a szolgáltatásban dolgozók aránya

1 pont

Megjegyzés: másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.

2 pont

Összesen 3 pont**9. FELADAT**

a)

	Szlovénia	Szerbia
Vallás	római katolikus	ortodox
Írás	latin betűs	cirill betűs
GDP/fő	28 000 USD	11 000 USD

Minden helyes válasz 1 pont.

6 pont

b)

Szlovénia	Horvátország	Szerbia
<i>Alpok</i>	<i>Dalmácia</i>	<i>Vajdaság</i>

Minden helyes válasz 1 pont.

3 pont

Összesen 9 pont

10. FELADAT

- a) Aláhúzva: keleti hosszúság
- 80°

1 pont

- b)

1. E
2. B
3. C
4. A
5. D

Minden helyes válasz 1 pont.

- c) Mérsékelt övezeti sivatagi éghajlat

1 pont

Kialakító tényezők:

- távol fekszik az óceántól / távol a csapadékot szállító légtömegektől. 1 pont
- hegységekkel körülzárt medencében helyezkedik el / a hegységeken átkelő levegő leszáll → szárazság. 1 pont

*Megjegyzés: másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.***Összesen 9 pont****11. FELADAT**

- a) E

1 pont

- b) A

1 pont

- c) Második / másodlagos, / szekunder / (feldolgozó)ipar

1 pont

- d) Kalocsa: fűszerpaprika

1 pont

Makó: vöröshagyma

1 pont

Összesen 5 pont**12. FELADAT**

- a) A fejlett országok csoportjának (OECD országok) részesedése fokozatosan csökken a szén-dioxid kibocsátáson belül.

1 pont

Megjegyzés: másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.

- b) A Föld középhőmérsékelésnek emelkedése / sarki jég olvadása, / klímaváltozás, / éghajlatváltozás / szélsőségek fokozódása / tengerszint emelkedése, / sivatagok terjedése.

1+1 pont

*Megjegyzés: bármelyik kettő említése elfogadható. Másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.***Összesen 3 pont**